

Sectorplan 25

Shredderafval

1 Achtergrondgegevens

1. Belangrijkste afvalstoffen	Shredderafval, afkomstig van autowrakken (circa 50%) en van overig schroot, zoals welvaartsschroot (wit- en bruingoed, fietsen e.d.) en industrieel schroot
2. Belangrijkste bronnen	11 Shredderbedrijven
3. Aanbod in 2000 (in Nederland)	120 kton
4. % nuttige toepassing in 2000	0%
5. % verwijdering in 2000	100%
6. Verwacht aanbod in 2006	120 kton
7. Verwacht aanbod in 2012	130 kton
8. Bijzondere kenmerken	Euralcodes 19.10.03 ^{*c} , 19.10.04, 19.10.05 ^{*c} en 19.10.06

2 Afbakening sectorplan

In dit sectorplan is het beleid uitgewerkt voor shredderafval. Een shredder is een installatie voor het verkleinen door stuktrekken en versnijden van grote samengestelde producten om herbruikbare metalen te verkrijgen. Shredderafval bestaat uit een lichte fractie (shredderstof) en een zware fractie (grove brokken), die overblijven na afscheiding van ferro- en nonferro metalen van autowrakken, welvaartschroot (wit- en bruingoed, fietsen, kindwagens, meubilair), en overig materiaal (zoals lichtere delen van industrieel schroot) in een shredder.

Het shreddervoormateriaal (de input in de shredder) wordt veelal voorbereid voorafgaand aan shredderen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door afscheiding van herbruikbare, schadelijke en explosieve onderdelen, producten en stoffen (bijvoorbeeld glas, rubber, kunststoffen, drukhouders, CFK's, kwikhoudend afval, etc.). Afhankelijk van de input in de shredder (het shredder voormateriaal) bestaat het shredderafval uit mengsels van schuimdelen, lijm en laminaatverbindingen, textiel, kunststoffen, hout, rubber, lak, kabels, stof, wegvuul etc. Door deze diversiteit van materialen wordt verdergaande mechanische en fysische scheiding bemoeilijkt. Globaal blijft gemiddeld circa 20% van de input van een shredder over als shredderafval.

In onderstaande tabel is aangegeven in welke sectorplannen met shredderafval gerelateerde afvalstoffen aan de orde komen.

Voor deze stromen zie deze sectorplannen
• autowrakken	11 autoafval
• wit- en bruingoed	15 wit- en bruingoed
• ferro- en non-ferro metalen	21 metaalafvalstoffen

3 Beleid

Het beleid voor shredderafval is gericht op het beperken van het storten van shredderafval.

3.1 Preventiemogelijkheden

Preventie van shredderafval wordt bereikt door verbeterde selectieve demontage van bruikbare slooponderdelen en van andere componenten en materialen zoals glas, rubber, kunststof, en dergelijke, uit autowrakken, welvaart- en industrieschroot. Hoe meer componenten en materialen vóór het shredderen ten behoeve van materiaal- en producthergebruik uit het autowrak of apparaat worden verwijderd, hoe minder shredderafval ontstaat. Uitgangspunt hierbij is dat de producent c.q. importeur verantwoordelijk is voor zijn product in het afvalstadium (zie sectorplannen 11 'Autoafval' en 15 'Wit- en bruingoed').

Naast de kwantitatieve preventie heeft ook kwalitatieve preventie de aandacht. Op grond van het Besluit beheer autowrakken wordt het gebruik van zware metalen in auto's verboden en wordt het gebruik van andere gevaarlijke stoffen in auto's ontmoedigd. Hierdoor wordt de milieuschadelijkheid van shredderafval beperkt. De Europese Richtlijn betreffende beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur (ROHS) die in voorbereiding is, stelt vanaf 2007 beperkingen aan het gebruik van gevaarlijke stoffen, onder andere lood, kwik, cadmium, chromaten en broomhoudende brandvertragers, in onder meer wit- en bruingoed.

De richtlijn wordt naar verwachting in de eerste helft van 2003 vastgesteld.

3.2 Be- en verwerken

Voor shredderafval is op 1 januari 1997 een stortverbod in werking getreden. Hierbij was de verwachting dat shredderafval in AVI's kon worden verbrand. Als gevolg van de hoge calorische waarde, de milieuhygiënische belasting en vanwege het optreden van verstoppingen van de roosters bij de verbranding van shredderafval in een aantal AVI's, kwam de continuïteit van de verwerking van shredderafval in gevaar. Hierop is het stortverbod voor shredderafval sinds 15 januari 1998²⁵ opgeschort.

Als uitvloeisel van het Besluit beheer autowrakken moet verwerkingscapaciteit voor shredderafval beschikbaar zijn. In elk geval geldt dit voor dat deel van het shredderafval dat afkomstig is van autowrakken. Het shredderafval afkomstig van de verwerking van wit- en bruingoed zal vanaf die datum ook nuttig moeten worden toegepast. Dit zal worden geregeld op basis van het Besluit verwijdering wit- en bruingoed. De mededeling die producenten en importeurs op basis van dit besluit moeten indienen zullen slechts worden goedgekeurd als er vanaf de genoemde datum wordt voorzien in nuttige toepassing van het bij de verwerking van wit- en bruingoed vrijkomende shredderafval. In verband met het beschikbaar komen van nieuwe verwerkingstechnieken voor shredderafval, is besloten per 1 januari 2008 voor shredderafval de uitzondering op het hoge tarief van de stortbelasting te laten vervallen. Per 1 januari 2009 zal het stortverbod voor shredderafval in werking treden. (Brief met nummer 22 343, 30 300 XI, nr. 136).

²⁵ Bij besluit van 23 augustus 1996 is artikel 1, eerste lid, onderdeel 17 van het Besluit stortverbod afvalstoffen per 1 januari 1997 in werking getreden (Stb 1996 443). Bij besluit van 8 december 1997 (t.b.v. notificatie van het Besluit stortverbod afvalstoffen, Stb 1997 665) dat op 15 januari 1998 in werking is getreden, is in artikel 14, eerste lid, bepaald dat artikel 1, eerste lid, onderdeel 17 van de inwerkingtreding is uitgezonderd.

4 Aspecten van vergunningverlening

Voor de algemeen geldende bepalingen bij vergunningverlening wordt verwezen naar 'Toelichting bij de sectorplannen'. Aanvullingen op en afwijkingen van deze algemene bepalingen zijn hierna gegeven.

4.1 Inzamelen en opslaan

In afwijking van de algemeen geldende bepalingen bij vergunningverlening wordt slechts vergunning verleend voor het uitsluitend opslaan (opslaan als zelfstandige activiteit) van shredderafval aan houders van een vergunning voor het bedrijven van een shredderinrichting en aan houders van een vergunning voor het be- en verwerken van shredderafval.

4.2 Be- en verwerken

In de vergunning van een shredderinrichting worden voorschriften opgenomen waarin is aangegeven aan welke eisen het shreddervoormateriaal moet voldoen alsmede de voorbehandeling die het materiaal moet hebben ondergaan voorafgaand aan het shredderen.

In het MER voor het LAP zijn de volgende technieken voor de be- en verwerking van shredderafval vergeleken: storten, verbranden in een AVI, pyrolyse/smelten, en vergassen en vervolgens (na)verbranden. Op grond van de resultaten van de vergelijking van technieken in het MER hebben thermische verwerkingstechnieken een lagere milieubelasting dan het storten van shredderafval. De thermische technieken zijn echter nog niet operationeel.

Minimumstandaard

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van shredderafval is thermisch verwerken. In afwachting van het beschikbaar komen van thermische verwerkingscapaciteit wordt verwijdering door storten toegestaan.

Overwegingen bij het vaststellen van de minimumstandaard

- De minimumstandaard biedt de mogelijkheid shredderafval te verwerken met een techniek die in de praktijk uitvoerbaar en bedrijfszeker is en waarvan de kosten aanvaardbaar zijn.
- Thermische technieken verdienen op grond van de resultaten van het MER milieuhygiënisch de voorkeur. Deze technieken zijn echter nog niet operationeel. Het realiseren van een andere wijze van verwerking van shredderafval zal worden bevorderd door de inzet van instrumenten zoals het Besluit verwijdering wit- en bruingoed, Besluit beheer autowrakken, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en de Wet belasting op milieugrondslag.
- Gelet op het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd bestaat geen gevaar dat deze reststoffen bij uitvoer laagwaardiger worden verwerkt.

Vanwege het beschikbaar komen van verwerkingstechnieken voor shredderafval zal per 1 januari 2009 het stortverbod voor shredderafval in werking treden. (Brief met nummer 22 343, 30 300 XI, nr. 136).

5 In- en uitvoer

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor in- en uitvoer zijn opgenomen in hoofdstuk 12 van het beleidskader. De uitwerking voor shredderafval is hierna gegeven.

Shredderinstallaties importeren vanuit het buitenland shreddervoormateriaal (waaronder autowrakken), omdat de in Nederland vrijkomende hoeveelheid shreddervoormateriaal veel minder is dan de beschikbare shreddercapaciteit. Invoer van shreddervoormateriaal voor (voelopige) nuttige toepassing wordt toegestaan voorzover de voorgenomen verwerken als zodanig is vergund aan de beoogde verwerker in Nederland. Reststoffen die bij de verwerking ervan ontstaan en die verwijderd moeten worden, worden gezien als 'Nederlands afval'. Anders dan vóór het van kracht worden van het LAP het geval was, is het vrijkomen van dergelijke reststoffen geen reden om de invoer te weigeren.

Bij een metaalgehalte van 50% (m/m) of hoger is voor in- en uitvoer van shredderafval het toetsingskader als opgenomen in sectorplan 21 'Metaalafvalstoffen' van toepassing.

5.1 Verwijderen

In- en uitvoer van shredderafval voor storten is op basis van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Tegen invoer van shredderafval voor verbranden als vorm van verwijdering wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt wanneer dit als zodanig is vergund aan de beoogde verwerker.

Tegen uitvoer van shredderafval voor verbranden als vorm van verwijderen wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt.

5.2 Nuttige toepassing

Tegen invoer van shredderafval voor nuttige toepassing wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt wanneer de beoogde verwerking in lijn is met de Nederlandse minimumstandaard en als zodanig is vergund aan de beoogde verwerker.

Tegen uitvoer voor nuttige toepassing wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt.

5.3 Voorlopige verwijdering of voorlopige nuttige toepassing

Wordt shredderafvalstoffen na overbrenging gescheiden/gesorteerd, gewassen of anderszins voorbehandeld, dan is in het algemeen sprake van voorlopige nuttige toepassing (R12/R13) of van voorlopige verwijdering (D13/D14/D15).

Tegen in- en uitvoer voor voorlopige verwijdering wordt in beginsel bezwaar gemaakt op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van het overgebrachte afval wordt gestort.

Tegen invoer van shredderafval voor voorlopige verwijdering waarbij de vervolghandeling geheel bestaat uit verbranden als vorm van verwijdering wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt wanneer dat als zodanig is vergund aan de beoogde verwerker.

Tegen uitvoer van shredderafval voor voorlopige verwijdering waarbij de vervolghandeling geheel bestaat uit verbranden als vorm van verwijdering wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt.

Tegen invoer voor voorlopige nuttige toepassing wordt in beginsel geen bezwaar gemaakt wanneer de beoogde verwerking als zodanig is vergund aan de beoogde verwerker.

Tegen uitvoer voor voorlopige nuttige toepassing wordt bezwaar gemaakt wanneer als vervolghandeling zoveel van het overgebrachte afval wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Het toetsingskader hiervoor is paragraaf 12.4 beleidskader. Als uitgangspunt geldt hierbij dat iedere mate van iedere mate van storten in beginsel te hoog om de overbrenging te rechtvaardigen, aangezien voor deze stroom in beginsel volledige nuttige toepassing of verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Wanneer de kennisgeving onvoldoende gegevens bevat over de vervolghandeling(en) wordt in beginsel bezwaar gemaakt, zowel bij voorlopige nuttige toepassing als bij voorlopige verwijdering.

6 Monitoring

De Werkgroep Afvalregistratie (WAR) verzamelt gegevens over het shredderafval dat wordt verwijderd.